

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a
Anul școlar 2021 – 2022

Limba și literatura română
pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară
Testul 4

- **Toate subiectele sun obligatorii.**
- **Se acordă zece puncta din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Probă scrisă la limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară

SUBIECTUL I**70 de puncte**

Citește cu atenție textele de mai jos.

Textul 1

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. Acesta presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali.

Parteneriatul educațional se realizează între:

- instituțiile educației: familie, școală și comunitate;
- agenții educaționali: copil, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale;
- membrii ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanți ai bisericii, ai poliției);
- influențele educative exercitate la anumite momente asupra copilului;
- programele de creștere, îngrijire și educare a copilului.

Părinții, copiii și comunitățile se influențează puternic unii pe alții. Mediul în care trăiesc părinții poate sprijini sau devia viețile lor, poate determina multe dintre valorile lor. De asemenea, părinții pot influența comunitatea și pot contribui la dezvoltarea valorilor comunității. Activitatea educativă ce se realizează în școală nu poate fi separată, izolată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului. Educația este cea care desăvârșește ființa umană, educația pe care copilul o primește în familie, în școală și de la comunitate. Implicarea părinților joacă un rol important în cadrul intervenției școlare. Acțiunile care implică părinții produc o schimbare în ambientul familiei și cresc aspirațiile, atât ale părinților pentru copiii lor, cât și ale copiilor înșiși. Ca prim factor educativ, familia oferă copilului aproximativ 90% din cunoștințele uzuale (despre plante, animale, ocupațiile oamenilor, obiecte casnice), familia este cea care ar trebui să dezvolte spiritul de observație, memoria și gândirea copiilor. Copilul obține rezultatele școlare în funcție de modul în care părinții se implică în procesul de învățare, asigurându-i copilului cele necesare studiului.

Tot în familie se formează cele mai importante deprinderi de comportament: respectul, politețea, cinstea, sinceritatea, decența în vorbire și atitudine, adică „cei șapte ani de acasă”. Într-o familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce, ședințe și lectorate cu părinții. Un parteneriat familie – școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este ***copilul nostru și școlarul nostru***.

<https://edict.ro/familia-si-scoala-parteneri-in-educatia-copilului>

Textul 2

Bietul copilului primi mustrarea în tăcere și își reținu lacrimile, care stăteau să-i curgă pe obraji; în fundul inimii, însă simți o mare mângâiere. El continuă să lucreze din toată inima; însă, grămădindu-se oboseală peste oboseală, îi fu din ce în ce mai greu să lupte. Lucrurile mergeau astfel de două luni: tatăl dojenind mereu și uitându-se mânios la el, iar fiul suferind dojenile și chinându-se ca să poată să le biruie pe toate.

Într-o zi, tatăl se duse la școală, ca să întrebe pe profesor, cum merge fiul său. Acesta îi răspunse:

— Da, învață pentru că este inteligent, dar nu mai învață cu poftă, cum învăța mai înainte. Este somnoros, zăpăcit, cască. Face niște compoziții scurte, scrise urât și aruncate fără rost pe hârtie. Ar putea să facă mult mai mult și mult mai bine.

În acea seară, tatăl își luă băiatul la o parte și-l mustră și mai aspru:

— Giulio, tu vezi bine, cât muncesc; vezi că-mi scurtez zilele pentru voi toți și ție nu ți-e milă: nici de mine, nici de mama, nici de frați!

— Nu, tată, nu vorbi așa! strigă copilul, plângând cu hohot, și fu cât p-aci să mărturisească totul; dar tatăl adăugă: știi starea în care ne aflăm, vezi cât trebuie să muncim cu toții și câte trebuie să răbdăm ca să ne putem susține. Nădăjduiam o gratificație de o sută de lire de la administrația căilor ferate și mi s-a spus că nu mi se va da nimic, așa că sunt nevoit să lucrez și mai mult.

Auzind aceasta, Giulio opri **mărturisirea** ce stătea să-i iasă din gură și-și zise: "Nu dragă tată, n-am să-ți spun nimic: vreau să păstrez taina, ca să mai lucrez pentru tine. Prin muncă te voi răsplăti de suferința ce-ți pricinuiesc. Cât pentru școală, tot o să învăț destul, ca să-mi trec bine examenele"; ceea ce era mai rău, e că tatăl devenea din ce în ce mai nepăsător față de el, vorbea foarte rar cu dânsul, ca și cum l-ar fi privit ca pe un fiu rătăcit, de la care nu mai spera nimic; se ferea chiar să-i întâlnească privirea. Giulio înțelegea totul și suferea fără să cârtească.

Trudirea neîncetată și întristarea zdruncina din zi în zi mai mult sănătatea băiatului; el slăbea și îngălbenea, și de aceea era silit să-și neglijeze studiile, înțelegea foarte bine, că nu putea s-o mai ducă mult; și în fiecare zi își zicea: la noapte n-o să mă mai scol! Aș! Îndată ce auzea sunând ora douăsprezece, tocmai când ar fi trebuit să se țină de hotărâre, simțea un fel de remușcare, i se părea că șezând în pat ar lipsi de la datorie, căci ar fura o liră tatălui și familiei sale. Atunci se scula și începea să scrie cu speranța că tatăl său ar putea să-l prindă lucrând, sau că și-ar fi numărat adresele și că întâmplarea i-ar fi descoperit totul, fără ca el să fie nevoit să-i destăinuie ceva, căci nu îndrăznea.

Astfel mergea înainte.

(Edmondo De Amicis, **Scritorașul Florentin**)

A.

1. Transcrie, din articolul de dicționar, sensul pe care îl are, în textul 2, cuvântul subliniat.

2 puncte

mărturisire sf 1. Declarație făcută în fața unei instanțe de judecată, de cercetare etc. 2. Confirmare, adevărare a unui fapt săvârșit, văzut sau auzit de cineva. 3. Putere de a recunoaște săvârșirea unei fapte rele. 4. Destăinuire, confidență.

2. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1.
Cele mai importante deprinderi de comportament se formează în:

- a) comunitate.
- b) familie.
- c) școală.
- d) parteneriate.

Răspunsul corect

2 puncte

3. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Ducându-se la școală, tatăl copilului află că acesta:

- a) se descurcă foarte bine la școală.
- b) realizează îngrijit temele.
- c) învață la fel ca înainte.
- d) este foarte obosit.

Răspunsul corect

2 puncte

4. Scrie litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2.
Giulio ar fi vrut să-i spună tatălui său că:

- a) se va odihni mai mult.
- b) va munci în continuare.
- c) va învăța mai mult.
- d) se va axa pe examene.

Răspunsul corect

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă este „adevărat” sau „fals”, valorificând informațiile din fiecare text. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Părinții pot influența comunitatea și valorile acesteia.		
Educația din școală este singura modalitatea prin care se formează valorile copilului.		
Un parteneriat familie – școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Giulio îi mărturisește tatălui ce simte.		
Tatăl este mulțumit de activitatea de elev a lui Giulio.		
Giulio dorește să-și sprijine tatăl.		

6. Explică, în 1-2 enunțuri, motivul pentru care tatăl îl muștră pe Giulio, valorificând textul 2. **6 puncte**

7. Prezintă, în 2-3 enunțuri, o trăsătură morală a personajului Giulio, identificată pe baza textului 2, referindu-te și la mijlocul de caracterizare folosit. **6 puncte**

8. Precizează o asemănare și o deosebire la nivelul conținutului între cele 2 texte. **6 puncte**

9. Crezi că Giulio procedează corect ajutându-si tatăl fără să îi spună? Motivează-ți răspunsul, în minimum 30 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

B.

1. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Seria în care toate cuvintele conțin vocale în hiat este:

- a) „biruie”, „mărturisirea”, „familiei”.
- b) „hârtie”, „vorbea”, „căilor”.
- c) „datorie”, „studiile”, „auzind”.
- d) „fiecare”, „devenea”, „datorie”.

Răspunsul corect

3 puncte

2. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Giulio ... totul și suferea.

- a) înțelegi;
- b) înțelegem;
- c) va înțelege;
- d) înțelegea.

Răspunsul corect

3 puncte

3. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

În ... seară, tatăl își luă băiatul la o parte și-l mustră

- a) aceea;
- b) aceia;
- c) acea;
- d) aceeaia.

Răspunsul corect

3 puncte

4. Scrie, în casetă, litera corespunzătoare răspunsului corect.

Copilul obține rezultatele ... în funcție de modul în care părinții se implică.

- a) școlari;
- b) școlare;
- c) școlite;
- d) școlărești.

Răspunsul corect

3 puncte

5. Extrage, din fragmentul următor, două pronume diferite, precizând felul acestora: „Prin muncă te voi răsplăti de suferința ce-ți pricinuiesc.”

4 puncte

Primul pronume _____

Al doilea pronume _____

6. Rescrie secvența „Face niște compoziții scurte, scrise urât și aruncate fără rost pe hârtie.”, modificând numărul primului substantiv. **4 puncte**

7. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț, dacă informațiile cu privire la următoarea secvență sunt „adevărate” sau „false”: „— Nu, tată, nu vorbi așa! strigă copilul, plângând cu hohot, și fu cât p-aci să mărturisească totul; dar tatăl adăugă: știi starea în care ne aflăm, vezi cât trebuie să muncim cu toții și câte trebuie să răbdăm ca să ne putem susține.” **4 puncte**

Enunțul	Adevărat	Fals
Substantivul tată are funcție sintactică de subiect.		
Pronumele ne este un pronume personal.		
Verbul să muncim este la timpul prezent.		
Verbul susține nu are funcție sintactică de predicat.		

8. Imaginează-ți că ești fratele lui Giulio. Scrie un bilet de minim 20 de cuvinte în care să fi explici tatălui că atitudinea față de Giulio este greșită. În redactarea răspunsului tău, vei utiliza un verb la modul conditional- optativ și un predicat nominal, pe care le vei sublinia. **8 puncte**

SUBIECTUL AL II-LEA

20 de puncte

1. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, o valoare umană identificată în textul 2, pe baza unui exemplu din textul dat și a unui exemplu din cultura maghiară sau din cultura altor popoare. În redactarea răspunsului, vei valorifica experiența culturală (de exemplu: literatură, pictură și alte arte, obiceiuri/tradiții, personalități) sau experiența personală într-un context cultural. **6 puncte**

Notă! Pentru operele reprezentative din cultura maghiară sau din cultura altor popoare vei scrie titlul în limba română.

2. Redactează o compunere, de 70 – 130 de cuvinte, în care să relatezi o întâmplare prin care trece Giulio, în timp ce lucrează pentru familia sa. **14 puncte**

În redactarea compunerii, trebuie:

- să respecti succesiunea logică a evenimentelor în concordanță cu cerința dată;
- să integrezi o descriere de tip portret sau tablou;
- să valorifici două informații din textul 2.

Pentru conținutul compunerii vei primi 10 puncte, iar pentru redactarea acesteia, 4 puncte.

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă numai în cazul în care compunerea are minimum 70 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus. Compunerea nu va avea titlu sau motto.

A large rectangular area with a dashed border and horizontal lines, intended for writing. It contains 20 horizontal lines spaced evenly down the page.

Probă scrisă la limba și literatura română pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară